

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 67)**
- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 150)**
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 67)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 150)

19 czerwca 2013 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące na wspólnym posiedzeniu pod przewodnictwem posła **Waldy Dzikowskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej:

– rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od stycznia do 31 grudnia 2012 roku / druk nr 1414/ wraz z analizą NIK w zakresie części budżetowej 80 – regionalne izby obrachunkowe:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Huskowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Bartosz Staszewski** naczelnik wydziału w Departamencie Reformy Finansów Publicznych Ministerstwa Finansów, **Monika Błaszczak** naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej MF wraz ze współpracownikiem, **Ryszard Krawczyk** przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych oraz **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk**, **Tadeusz Oset**, **Sławomir Jakubczak** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dzień dobry. Witam panie i panów posłów, witam pana ministra Huskowskiego, witam pana prezesa Krawczyka, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli i innych gości.

Szanowni państwo, porządek dzienny naszego wspólnego posiedzenia to rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od stycznia do 31 grudnia 2012 roku wraz z analizą NIK w zakresie części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

Jako pierwszego proszę o zabranie głosu pana ministra Huskowskiego. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Stanisław Huskowski:

Witam pana, panie przewodniczący, i państwa posłów oraz gości. Oceniać będziecie państwo wykonanie budżetu w części 80 w dziale 750 rozdziale 75 015 i 75 093, czyli regionalne izby obrachunkowe. W nawiązaniu do materiału, który został przekazany Wysockiej Izbie na temat wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku, informuję, że dochody i wydatki budżetu państwa realizowane były właśnie w części 80, czyli regionalne izby obrachunkowe, których, jak wiadomo, jest 16.

Dochody osiągnięte w części 80 wynosiły 3356 tys. zł, czyli ponad 109 proc. kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej, a najważniejszymi źródłami dochodów były wpływy

z tytułu szkoleń prowadzonych przez izby dla jednostek samorządu terytorialnego, czyli ponad 2850 tys. wydatki natomiast to 108.312 tys. zł, czyli ponad 103 proc. kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej, która to kwota zaplanowana była zwiększona podczas realizacji budżetu o 2500 tys. zł do wysokości 108.718 tys. To zwiększenie wydatków wynikało głównie ze zmian dokonanych na podstawie decyzji ministra finansów, środki pochodziły z rezerwy celowej i przeznaczono je na wydatki związane z realizacją zadań, które dawniej, czyli w 2010 roku, były realizowane z rachunku dochodów własnych, ale w związku ze zmianami w ustawie znalazły się w rezerwie budżetowej.

Wydatki bieżące zostały zrealizowane w kwocie 106.398 tys. zł, czyli 99,6 proc. planu po zmianach i w tej grupie wynagrodzenia wraz pochodnymi to 84.186 tys. zł, a pozostałe wydatki bieżące to ponad 22.000 tys. zł i wydatki w tej grupie zostały przeznaczone głównie na wynagrodzenia bezosobowe – prawie 4500 tys. zł, przede wszystkim na wynagrodzenia dla członków regionalnych komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, na koszty związane z działalnością rzecznika dyscypliny finansów publicznych właściwego w sprawach rozpatrywanych przez regionalną komisję orzekającą, a także na wynagrodzenia ryczałtowe dla nieetatowych członków kolegium czy podróże krajowe.

W budżecie środków europejskich w części 80 wydatkowano 413 tys. zł, czyli 90 proc. planu po zmianach, a na współfinansowanie – 96 tys. zł, czyli 84 proc. planu. Te wydatki były przeznaczone na projekty szkoleniowe realizowane przez cztery izby w ramach działania 5.2, czyli wzmocnienia potencjału administracji samorządowej, i poddziałania 5.2.3 – podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia i pochodne, to w ustawie budżetowej na 2012 rok była kwota w wysokości 85.748 tys. zł i zostały naliczone dla 237 etatowych członków kolegiów oraz dla 1182 osób nie objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Po zmianach kwota ta uległa nieznacznej korekcie na 84.387 tys. zł. Wydatki ostatecznie na wynagrodzenia wyniosły 84.186 tys. zł, a faktyczne zatrudnienie 1286 pracowników i w tym zakresie stanowiło to 91 proc. planu.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w części 80 – regionalne izby obrachunkowe. Dodam, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu w tej części.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Proszę teraz pana prezesa Krawczyka o zabranie głosu. Bardzo proszę.

Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Ryszard Krawczyk:

Szanowni państwo, jeśli by pan pozwolił, ustosunkowałbym się może do wystąpienia Najwyższej Izby Kontroli. W zasadzie mam jedno pytanie, a może i dwa problemy. Pierwszy problem. Proszę państwa, co roku do komisji sejmowych występujemy z wnioskiem o zwiększenie środków na funkcjonowanie regionalnych izb obrachunkowych i z informacji, która państwu przedstawiono, wynika, iż nie wykorzystaliśmy możliwości wydatków w kwocie 405 tys. zł. Może więc wydawać się to paradoksalne, bo, z jednej strony, występujemy o zwiększenie środków, z drugiej zaś, ich nie wykorzystujemy.

I w związku z tym mam pytanie do przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Dotyczy ono pewnych uwag, jakie Najwyższa Izba Kontroli uczyniła przy wykonaniu budżetu państwa za rok 2011. I tutaj może posłużę się pewnym cytatem z pisma, jakie otrzymaliśmy pod koniec grudnia 2012 roku: „Pragnę w tym miejscu przywołać zalecenia Najwyższej Izby Kontroli wskazane w analizie wykonania w 2011 budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej. NIK stwierdziła, iż racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi wymaga regulowania zobowiązań bez nieuzasadnionego wyprzedzania, a zapotrzebowania na środki budżetowe zgłaszane przez dysponentów części powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności. NIK podkreśliła wagę tej kwestii w warunkach deficytu budżetowego”. A więc, inaczej mówiąc, Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na fakt, że zobowiązania, jakie wynikają z przedłożonych rachunków, powinny być regulowane

w ostatnim dniu terminu, jeśli np. jest to termin siedmiodniowy, to nie pierwszego dnia, ale ostatniego dnia, jaki został wyznaczony przez kontrahenta. Muszę powiedzieć, że jest to dla nas oczywiste i kiedy nie musimy tego robić, zobowiązań wcześniej nie regulujemy.

Oczywiście, na rynku jest pewna grupa podmiotów, które są monopolistami, w związku z czym żądają za swe usługi zapłaty z góry, dotyczy to szczególnie firm informatycznych, z których usług zarówno regionalne izby obrachunkowe, jak i Najwyższa Izba Kontroli korzystają.

No i, proszę państwa, moje pytanie jest takie: czy jako jednostka budżetowa, która ma budżet ustalony na dany rok budżetowy, powinniśmy ten budżet wykorzystywać w pełnej wysokości, czy też przenosić pewne zobowiązania np. publicznoprawne, gdzie termin płatności przypada na 5 stycznia, na rok następny. Może wydawać się, że to pozorna oszczędność, dla nas natomiast jest to po prostu zwiększanie długu publicznego. Nie wiem więc, jakie w tej kwestii Najwyższa Izba Kontroli zajęłaby stanowisko. Czy w ogóle to pismo, które państwo przedstawili dysponentom części budżetowej, dotyczy tych sytuacji rzeczywistych, które występują w regionalnych izbach obrachunkowych?

Druga kwestia, na którą chciałbym zwrócić uwagę, też wydaje się paradoksalna i zapewne państwo posłowie również zwrócą na to uwagę. To, proszę państwa, problem etatów. Drugi rok z rzędu będziemy występować do Wysokiego Sejmu z wnioskiem o zwiększenie liczby etatów, dokładnie jest to liczba 40 etatów pracowników wydziałów analiz. Z zestawienia, które zrobiłem, wynika natomiast, że zatrudnienie w regionalnych izbach obrachunkowych jest coraz mniejsze. W roku 2011 wynosiło 1295 etatów, w roku 2012 – 1303 etaty. Przypomnę, że w roku 2005 etatów było 1351. Z czego to wynika? No, proszę państwa, wynika z tego, że aby zatrzymać nasze kadry, musimy robić oszczędności kosztem innych etatów, a więc w wypadku, gdy etat nam się zwalnia w sposób naturalny, np. przez odejście pracownika bądź też przejście na emeryturę, nie zatrudniamy nowego pracownika, choć jest on niezbędnie potrzebny, ponieważ chcąc utrzymać pozostałych pracowników, musimy im podnosić wynagrodzenia. Widać to szczególnie w wypadku ubytku etatów w kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepisy wyraźnie stanowią, że wakant na stanowisku członka kolegium powinien być zlikwidowany w ciągu miesiąca, a bywają takie wypadki, że nowa osoba przychodzi dopiero po upływie roku, ponieważ staramy się osiągnąć jakieś oszczędności, aby – mówiąc kolokwialnie – zarobić na wypłatę odprawy emerytalnej i inne gratyfikacje, jakie przysługują odchodzącemu pracownikowi.

To tyle uwag odnośnie do tych materiałów, które zostały przedstawione. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie prezesie. Proszę teraz o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Proszę bardzo.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo. Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK.

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 80. Kontrola była przeprowadzona w ministerstwie, które jest dysponentem głównym, oraz w pięciu regionalnych izbach – w Gdańsku, Warszawie, Poznaniu, Szczecinie i Olsztynie.

Na ocenę pozytywną złożyły się oceny pozytywne dla dysponenta głównego oraz RIO w Gdańsku, Olsztynie i w Warszawie, jak też dwie oceny pozytywne, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, w RIO w Poznaniu i Szczecinie. Stwierdzone podczas kontroli w RIO w Gdańsku i Warszawie uchybienia, które polegały m.in. na nieokreśleniu w polityce rachunkowości wszystkich wymaganych elementów, nie spowodowały obniżenia oceny, nieprawidłowości natomiast, które obniżyły tę ocenę, dotyczyły m.in. RIO w Poznaniu – niedostosowanie użytkowanego systemu finansowo-księgowego do przepisów ustawy o rachunkowości i wymogów sprawozdawczych, a w RIO w Szczecinie – nieujmowanie

dowodów księgowych we właściwych okresach sprawozdawczych oraz niezgodności sprawozdań Rb-28 z księgami rachunkowymi.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, opinia NIK o sprawozdaniach w części 80 jest pozytywna. Wydano ją na podstawie badania prawidłowości przeniesień do sprawozdań łącznych danych ze sprawozdań jednostkowych podległych jednostek oraz badania wiarygodności i poprawności formalnej ksiąg rachunkowych w kontrolowanych RIO. W ramach badania ksiąg kontrolą objęto próbę dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych dotyczących nieco ponad 3700 tys. zł. Błędy w sprawozdaniach jednostkowych RIO, mimo że zostały przeniesione ze sprawozdań łącznych dysponenta części, z uwagi na niewielką skalę nie spowodowały zmiany tej opinii. Polegały na nieznacznym zawyżeniu kwot należności przez RIO w Poznaniu oraz wykazaniu kwot zobowiązań nie wynikających z ksiąg oraz kwot wydatków na podstawie niewłaściwych sald kont księgowych – to dotyczyło RIO w Szczecinie.

Błędy ujawnione w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych polegały m.in. na ujmowaniu dowodów księgowych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych z pominięciem metody memoriałowej, braku udokumentowania sprawdzenia dowodów przed ich zaksięgowaniem lub ich sprawdzeniu niezgodnie z wewnętrznymi procedurami. Stwierdziliśmy również braki w politykach rachunkowości oraz pewne niedoskonałości komputerowych systemów księgowych. Ze względu na te właśnie błędy pozytywnie mimo nieprawidłowości oceniono wiarygodność ksiąg RIO w Szczecinie oraz poprawność formalną ksiąg RIO w Poznaniu i Warszawie. Poprawność formalną ksiąg RIO w Szczecinie, która świadczy o skuteczności kontroli zarządczej w tym obszarze, oceniono negatywnie.

Jeżeli chodzi o dochody budżetowe, zgodnie z założeniami przyjętymi przez NIK do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 roku, kontrolę dochodów ograniczono do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości, a co za tym idzie, nie dokonywaliśmy w tym roku oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów. Na marginesie dodam, że dochody były zrealizowane w kwocie 3400 tys. zł, tj. ponad 107 proc. planu, a głównymi źródłami tych dochodów były, jak co roku, wpływy z usług szkoleniowych i doradczych świadczonych przez RIO jednostkom samorządu terytorialnego.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetowe, ocena NIK w zakresie planowania i wydatkowania środków była pozytywna. Zrealizowano je w kwocie 108.300 tys. zł, co stanowiło prawie 100 proc. planu po zmianach. Badanie, którym objęto w kontrolowanych RIO próbę stanowiącą 3,2 proc. wydatków budżetu w części 80, wykazało, że zaplanowano je rzetelnie i zrealizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami: celowo, rzetelnie i gospodarnie. Na koniec 2012 roku w części 80 nie występowały zobowiązania wymagalne.

Jeżeli chodzi o wydatki środków europejskich, ocena była również pozytywna w zakresie planowania i realizacji tych wydatków, zrealizowanych w kwocie ponad 413 tys. zł, nieco ponad 90 proc. planu po zmianach, a niepełna realizacja wynikała z niższych, niż planowano kosztów realizacji szkoleń dla pracowników izb oraz wynegocjowania korzystniejszej ceny na zakup licencji informatycznego narzędzia ACL dla potrzeb RIO w Krakowie.

Przeciętne zatrudnienie to 1286 osób, w porównaniu z rokiem poprzednim było niższe o 17 osób. Pan prezes również wspominał o spadku poziomu zatrudnienia w RIO. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie to 4636 zł, o 1,3 proc. wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w roku poprzednim.

Jeżeli chodzi o pytania pana przewodniczącego, to nie wiem, czy teraz mam się nich odnieść.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak, tak, bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w NIK Dariusz Zielecki:

Terminy regulowania zobowiązań. Rzeczywiście – to dotyczy naturalnie kontroli budżetowej poprzedniej, z 2011 roku – zwracaliśmy uwagę na ten problem w kontrolach, przy czym, czy to dotyczy RIO? No, tutaj NIK, jeżeli mówi o regulowaniu zobowiązań w terminach rozsądnych, czyli nie, powiedzmy, miesiąc przed, jeśli dostajemy fakturę

z terminem płatności miesięcznym i natychmiast należność regulujemy, a zwłaszcza, gdy są to duże kwoty, to rzeczywiście może to wpływać na kłopoty ministra finansów z zapewnieniem środków na realizację akurat takich płatności. Tak że zwracaliśmy istotnie uwagę na regulowanie tych zobowiązań w odpowiednim czasie. Oczywiście, nie chodziło o regulowanie zobowiązań ostatniego dnia, w żadnym wypadku. Chodzi o regulowanie zobowiązań w takim terminie, żeby nie wpływało to na jakieś kłopoty organizacyjne w jednostce, ale też żeby to nie było zdecydowanie zbyt wcześnie, wtedy, gdy nie na jeszcze takiej potrzeby, żeby kontrahentowi płacić.

Rozumiem, że kwestia zatrudnienia w RIO, spadku poziomu zatrudnienia, spadku poziomu wynagrodzeń... My też zauważamy tę kwestię w swoich wystąpieniach, w informacjach o wykonaniu budżetu państwa w części 80, kilkakrotnie zwracaliśmy uwagę właśnie na problem niewystarczających środków w regionalnych izbach obrachunkowych, w momencie jeszcze cięć budżetowych, ponieważ struktura wydatków RIO jest bardzo sztywna, większość środków idzie jednak na wynagrodzenia. To rzeczywiście może wpływać na zakłócenia pracy RIO, czyli na realizację podstawowych zadań, tzn. zadań kontrolnych, no i powoduje też oczywiście odejścia pracowników z RIO. Tak że ten problem NIK zauważa i nawet artykułowaliśmy to w poprzednich latach, prezentując wyniki kontroli wykonania budżetu państwa.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę pana przewodniczącego Makowskiego o przedstawienie koreferatu. Proszę bardzo.

Poseł Tomasz Makowski (RP):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, po przedstawionych tutaj dokumentach i informacji pana ministra administracji i cyfryzacji oraz pana prezesa Najwyższej Izby Kontroli chciałbym tylko krótko skonkludować te wszystkie trzy opinie.

Jeżeli chodzi o część 80 budżetu – regionalne izby obrachunkowe w dziale 750 – administracja publiczna i rozdziały 75 015 – regionalne izby obrachunkowe oraz 75093 – dochody państwowych jednostek budżetowych uzyskane z tytułu przejętych zadań, to jeśli chodzi o rozdział 750, wykonanie w stosunku do ustawy z 2012 roku to wzrost o 7,2 proc., w rozdziale 75 015 – regionalne izby obrachunkowe wzrost o 37,8 proc. Jeżeli chodzi o dochody w rozdziale 75 093 – dochody państwowych jednostek budżetowych to wzrost o 3,1 proc.

Oczywiście, są tu zapisane szczegółowe wpływy i dochody. Mam natomiast jedno pytanie do pana ministra. Na str. 3 informacji istnieje taki oto zapis: „wpływy z różnych dochodów – wzrost o 560 proc. – 131 tys. stanowią rozliczenia wydatków lat ubiegłych, nie zapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne”. Chciałbym uzyskać króciutką informację.

Przechodzę teraz do wydatków budżetowych na 2012 rok. Zaplanowane w ustawie były wydatki w kwocie 106.187 tys. zł, wykonanie 108. 312 tys. zł, wykonanie to jest na poziomie 99,6 proc. Jeżeli chodzi o regionalne izby obrachunkowe, to zaplanowane w ustawie 106.187 tys. zł, wykonanie 108.312 tys. zł, tu bez zmian – 99,6 proc.

I w nawiązaniu do informacji pana prezesa Najwyższej Izby Kontroli, dodam, że – jak pan prezes powiedział – dokonano kontroli realizacji budżetu w miastach takich, jak: Szczecin, Poznań, Olsztyn. Nie sformułowano żadnych wniosków pokontrolnych, niemniej jednak sformułowano 9 uwag do RIO w Szczecinie i Poznaniu, i te regionalne izby obrachunkowe oczywiście odpowiedziały na wystąpienie pokontrolne i poinformowały o dokonaniu zmian i rzetelnym sporządzaniu sprawozdań budżetowych, tak, jak pan prezes powiedział, chodziło tutaj o zmiany zarządzania zasad polityki rachunkowej.

Ocena Najwyższej Izby Kontroli ogólna – dobra.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, czy pan odpowie? Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

To szczegółowa bardzo sprawa, poprosiłbym więc o pozwolenie na zabranie głosu przez panią dyrektor Beatę Rudzką z Departamentu Budżetu i Finansów.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w MAiC Beata Rudzka:

Tak jak informujemy w informacji przekazanej państwu, były to przede wszystkim wpływy związane z nadpłaconymi składkami na ubezpieczenie społeczne z lat ubiegłych, również korekta składek na Fundusz Pracy dla pracowników, którzy m.in. ukończyli 55 i 60 lat. Tak to się właśnie w zakresie zatrudnienia pracowników ukształtowało, że ze zmian ustawowych te zwroty były takie.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo. Wystarczy, panie przewodniczący? Dziękuję bardzo

Czy panie i panowie posłowie mają jakieś pytania co do realizacji porządku? Nie widzę, nie ma w takim razie. Uznaję, że koreferat zostaje przez obydwie komisje przyjęty. Jeżeli nie ma żadnych pytań... Tak, tak, rozumiem, że jeśli nie ma uwag, uważam, iż opinia obydwu komisji jest pozytywna. Dziękuję bardzo.

I upoważnienie dla pana posła do przedstawienia na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w imieniu naszych obradujących wspólnie komisji.

Bardzo dziękuję. Zamykam wspólne posiedzenie komisji.